

Espigar i espigolar

Relacionades directament amb el substantiu *espiga* tenim, en català, tres formes verbals diferents: *espigar*, *espiguejar* i *espigolar*. Tenint en compte solament la diferència de significació, però, les podem reduir a dues, car *espiguejar* se'ns presenta com un verb de significació equivalent a *espigar*. El castellà, en canvi, té una forma única, «*espigar*», que reuneix els significats dels verbs catalans *espigar* i *espigolar*, i malgrat que aquest darrer verb i els altres mots que s'hi relacionen íntimament han estat profusament usats per la nostra llengua literària, avui ja trobem qui es conforma a l'ús del castellà, supeditant-se al qual recorre al verb *espigar* fins i tot en els casos en què caldria dir *espigolar*, és a dir, prescindeix d'aquest darrer verb i accepta *espigar* com a única forma.

Convé, per tant, de precisar o recordar els casos d'aplicació de cadà un d'aquests dos verbs. *Espigar* significa, pròpiament, «treure espiga als cereals», i s'aplica també a d'altres moments especials del procés de creixença d'una planta. En sentit figurat — i usat pronominalment — s'usa també significat «fer la creixença (una persona)». Així, a partir d'aquest significat, fem servir com a adjectiu el participi passat *espigat* aplicant-lo tant a una persona (un adolescent) com a una planta que han fet una bona creixença. *Espigolar*, en canvi, significa «collir les espigues que han restat en un camp després de la sega», és a

dir, les *espigolalles* o *espigoladures*. I els qui es dediquen a una tasca tan digna d'estímul — hi ha crisi, i no es pot desapropiar res són els *espigolaires*, *espigoladores* i *espigolers*. O bé, més d'acord amb la realitat, les *espigolaires*, *espigoladores* o *espigoleres*, car és una feina — ni de bon tros tan feixuga com segar — reservada sovint a les dones, tal com han divulgat repetidament versaires, prosistes, dibuixants i il·lustradors. Però, a més, en sentit figurat, *espigolar* significa «arreplegar allò que un altre ha deixat» i «arreplegar d'ací i d'allà». Per tant, les dades, els indicis, les notícies, les informacions, les referències, els comentaris, etc., no s'espiguen sinó que s'espigolen. Dir que d'un llibre determinat hom ha «espigat» moltes dades interessants no té sentit: cal dir que hom hi ha espigolat — és a dir, extret de les diverses parts del llibre — moltes dades interessants.

En el verb *espigolar* creiem percebre la presència de l'infix o element formatiu *ol*, intercalat entre el radical de l'element significatiu i la desinència verbal. Efectivament, al capítol dedicat a la formació de mots de la seva Gramàtica de 1956, Fabra indica que *espigolar* conté el mateix infix que trobem en d'altres mots com *espigolar*, *reviscolar*, *enrojolar-se*, *enriolar-se*, *casolà*, *herbolari*, *rajoli*, *ratoli*, *escanyolli*, etc.